

2) สาเหตุการเกิดหนี้สิน พบว่าข้าราชการครูมีหนี้สินเนื่องจากสาเหตุ 3 ข้อตามลำดับดังนี้ คือ (1) ซื้อหรือสร้างที่อยู่อาศัย (2) นำไปใช้จ่ายเพื่อดำรงชีพในชีวิตประจำวัน (3) นำไปซื้อหรือผ่อนรถกระบะ

3) ความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน หลักการที่ 1 หลักการทั่วไปของการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียน ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเฉลี่ยในระดับ “เห็นด้วยมาก” ยกเว้น ข้อ 6 ผู้มีสิทธิ์กู้เป็นผู้ที่มีหนี้ก็ต้องชำระตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล และข้อ 7 ผู้มีสิทธิ์กู้เป็นผู้ที่ปรากฏตามหลักฐานการจ่ายเงินเดือนว่า ภายหลังหักเงินเดือนชำระหนี้แล้ว ไม่มีเงินคงเหลืออยู่เลย ข้าราชการครู มีความคิดเห็นเฉลี่ย อยู่ในระดับ “ไม่แน่ใจ” หลักการที่ 2 ว่าด้วยการบริหารเงินทุนหมุนเวียน ข้าราชการครู มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” ในทุกหัวข้อ หลักการที่ 3 ว่าด้วยการเพิ่มรายได้ให้กับ ข้าราชการครู ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” ยกเว้นข้อ 1 ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนมีจำนวนคาบสอนเกินเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนดควรได้รับค่าตอบแทนและข้อ 7 ปรับเงินเดือนข้าราชการครูให้สูงขึ้นโดยให้สอดคล้องกับตำแหน่งและหน้าที่ ระดับความเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างมาก” หลักการที่ 4 ว่าด้วยการลดรายจ่าย ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” ยกเว้นข้อ 8 ส่งเสริมให้ข้าราชการครูพึ่งตนเอง ความเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างมาก” หลักการที่ 5 ว่าด้วยความคาดหวังในความสำเร็จในการแก้ปัญหานี้สิน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” ยกเว้นข้อ 1 เงินทุนหมุนเวียนที่อนุมัติให้กู้ไปแล้ว 2 ครั้ง สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูในภาพรวมได้ ความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ “ไม่แน่ใจ”

4) ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูที่สำคัญมีดังนี้ (1) กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูอย่างต่อเนื่อง (2) เงินทุนหมุนเวียนควรมีหลักการบริหารที่สามารถช่วยเหลือข้าราชการครูที่มีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย (3) การแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารเงินทุนหมุนเวียนควรเป็นไปด้วยความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ (4) กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสวัสดิการให้กับข้าราชการครูมากขึ้น (5) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาความเหมาะสมในการก่อหนี้ของข้าราชการครู (6) ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีรายได้เพิ่มขึ้น (7) ข้าราชการครูควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้จ่ายโดยมีการวางแผนการใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์และเหมาะสมกับรายได้ของตนเอง (8) ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูควรยึดคือหลักการพึ่งตนเอง (9) ข้าราชการครูควรปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน